

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง จงจับคู่สำนวนกับความหมายให้ถูกต้อง

๑. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า	ก. มีความรู้แต่ไม่ถึงเวลาก็ไม่แสดงออก
๒. รักยาวให้บัน รักสั้นให้ต่อ	ข. พุดพล่อยจนได้รับอันตราย
๓. เดินตามผู้ใหญ่หมาไม่กัด	ค. ทำการใหญ่ไม่ควรตระหนี่
๔. ลิงได้แก้ว	ง. ต่างคนต่างพึ่งพาอาศัยกันและกัน
๕. คมในฝัก	จ. รักจะอยู่ยืดยาวต้องไม่อาฆาตพยาบาท
๖. ฟังหูไว้หู	ฉ. ต่างคนต่างช่วยกันทำมาหากิน
๗. ฆ่าควายเสียตายพริก	ช. ความขยันขันแข็งยอมทำให้เจริญ
๘. ปลาหมอตายเพราะปาก	ซ. ประพฤติตามผู้ใหญ่ย่อมปลอดภัย
๙. ผัวคาบเมียคอน	ณ. ไม่รู้จักคุณค่าของสิ่งที่ได้รับ
๑๐. เอาหลังตากแดด	ญ. รับฟังไว้เพื่อประกอบการพิจารณา

ตอนที่ ๒

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ผู้แต่งภาษิตอีสานใคร
ก. หม่อมเจ้าอีสาน
ข. เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร
ค. พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ง. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๒. จุดมุ่งหมายในการแต่งเรื่องภาษิตอีสานคืออะไร
ก. สอนและเตือนใจ
ข. สะท้อนสภาพสังคมในสมัยนั้น
ค. ระบายความในใจของกวี
ง. เป็นตำราสอนลูกเจ้านาย
๓. ภาษิตอีสานแต่งด้วยคำประพันธ์ชนิดใด
ก. กลอนสุภาพ
ข. กลอนนิราศ
ค. กลอนเพลงยาว
ง. กลอนดอกสร้อย
๔. ผู้แต่งภาษิตอีสานทรงผนวชอยู่ที่วัดใด
ก. วัดบวรนิเวศวิหาร
ข. วัดอรุณราชวราราม
ค. วัดสุทัศน์เทพวราราม
ง. วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม
๕. ข้อใดกล่าวได้ถูกต้องเกี่ยวกับภาษิตอีสาน
ก. ผู้แต่งเป็นพระโอรสในพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงสงขลานครินทร์
ข. ผู้แต่งเป็นกวีที่สำคัญในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
ค. ผู้แต่งได้รับฉายาขณะทรงผนวชว่า “อิสริยาโณ”
ง. ผู้แต่งต้องการสั่งสอนหญิงชายเรื่องการปฏิบัติตัวในสังคม

-
- A cartoon illustration of a grandfather with a white beard and glasses, wearing a red shirt and purple pants, sitting in a green armchair and reading a book. Two young girls, one with curly brown hair and one with straight brown hair, are sitting on the floor in front of him, looking at the book. The girl on the left is wearing a black shirt and the girl on the right is wearing a purple dress.

๑๑. คำประพันธ์ข้อใดไม่ได้สอนให้คนอย่าหลงเชื่อคำยินยอม

- ก. อ้ายศคักดีมีไข่เหล้าเมาแต่พอ ถ้าเขายอเหมือนอย่างเงาให้เราค้น
- ข. บ้างโลดเล่นเด่นรำทำเป็นเจ้า เป็นไรเขาไม่จับผิดคิดดูชน
- ค. ผีมันหลอกช่างผีตามทีมัน คนเหมือนกันหลอกกันเองกลัวเกรงนัก
- ง. เห็นเต็มตาแล้วอย่าอยากทำปากบอน ตรองเสียก่อนจึงค่อยทำกรรมทั้งมวล

๑๒. คำประพันธ์ข้อใดสอนให้รู้จักความกตัญญู

- ก. คนสามขามีปัญญาหาไว้หัก ที่ไหนหลักแหลมคมจงจำเอา
- ข. แต่ไม้ไผ่อันหนึ่งตันอันหนึ่งแฉะ สีเหยะแหยะตอกตะบันเป็นควันฉิว
- ค. ค่อยดำเนินตามไต้ผู้ไปหน้า ใจความว่าผู้มีคุณอย่าหุนหวน
- ง. ต้องว่องไวในทำนองคลองทำทาง ดบหัวผางเดียวมันวันจึงควรล้อ

๑๓. คำและความหมายในข้อใดถูกต้อง

- ก. คนโหยกหยก : คนพิการ
- ข. คนสามขา : คนบาดเจ็บ
- ค. วัวมอ : วัวตัวผู้
- ง. ศุภอรรถ : คำพูดหยาบคาย

๑๔. “เอาหลังตากแดดเป็นนิจคิดคำนวณ รู้ถั่ววันจึงสบายเมื่อปลายมือ”

ข้อคิดที่ได้จากคำประพันธ์คืออะไร

- ก. ให้รู้จักคิดและสงสารคนที่ทำงานหนักเพื่อเลี้ยงชีพ
- ข. ให้รู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัดเพื่ออนาคตจะได้สบาย
- ค. ให้กตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณ
- ง. ให้ขยันทำงานเพื่ออนาคตจะได้สบาย

๑๕. คำประพันธ์ข้อใดกล่าวถึงค่านิยมในสังคมไทยเรื่องการพึ่งพาอาศัยกันและกัน

- ก. ของสิ่งใดเจ้าว่างามต้องตามเจ้า ใครเคยเล่าจะไม่งามตามเสด็จ
- ข. ต่อผู้ตีมีปัญญาจึงหาเรือ ให้เขาลือเสียว่าขายนี้นายเพชร
- ค. ถึงเพื่อนฝูงที่ชอบพอขอกันได้ ถ้าแม่ให้เสียทุกคนกลัวคนขอ
- ง. ชายข้าวเปลือกหญิงข้าวสารโบราณว่า น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่าอภัยมาลัย

๑๖. คำประพันธ์ข้อใดกล่าวถึงค่านิยมในสังคมไทยเรื่องการวางตัวในสังคม

ก. หญิงเรียกแม่ชายเรียกพ่อโยวไว้ใช้	มันชอบใจข้างปลอมไม่ชอบดู
ข. พ่อแม่เลี้ยงปิดปอกเป็นกกกอก	จนแล้วหนอเหมือนเปรตเหตุด้วยจน
ค. เป็นผู้หญิงแม่หม้ายที่ไร้ผัว	ชายมักยั่วทำเลียบเทียบข่มเหง
ง. ถึงเพื่อนฝูงที่ชอบพอชอกันได้	ถ้ามันให้เสียทุกคนกลัวคนขอ

๑๗. คำประพันธ์ข้อใดสอนให้เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตน

ก. หญิงเรียกแม่ชายเรียกพ่อโยวไว้ใช้	มันชอบใจข้างปลอมไม่ชอบดู
ข. จำไว้ทุกสิ่งจริงหรือเท็จ	พริกไทยเม็ดนิดเดียวเคี้ยวยังร้อน
ค. วาสนาไม่คู่เคียงเคียงเขายาก	ถึงมีปากมีเสียเปล่าเหมือนเต่าหอย
ง. อันโลกลาภบาปหนาตันทนหาเย็บ	เมียรู้เก็บผัวรู้ทำพาเจริญ

๑๘. คำในข้อใดหมายถึงพูดจาทะโลม

- ก. โหม้
- ข. เย็น
- ค. ทำเลียบ
- ง. ศุภอรรถ

๑๙. ส่วนใดมาจากภาษิตอีสาน

- ก. ปลายมือ
- ข. ปลายจวัก
- ค. มือทุบอก
- ง. มาเหนือเมฆ

๒๐. “เพชรอย่างดีมีค่าราคายัง ส่งให้ลึงจะรู้ค่าราคาหรือ”

คำประพันธ์นี้ตรงกับสำนวนไทยข้อใด

- ก. เพชรในถม
- ข. ไก่ได้พลอย
- ค. หัวล้านได้หวี
- ง. ไกล่ไกล่กินต่าง

